

2 Pítaa

**náayuwabi Îtu Káríqtokaq itáíq-itaiq
kéo-kayukayopaq Pítama
anaaaékaq-aubama agatáye.**

¹ kemá Tááímoni Pítaa mórama Îtu Kárítoni kaqtó-naqa máunana kemmá wemá timátíkáitaq mi-káyukámá yemá náayuwabi ketáátê mimórá itáíq-itaiq umá yáqtorai-i-yataaqa matáae. ketibotáámá Áánûqtugaraq keqtáámá mamá atóbamatikanin-naqa Îtu Káríqtogaraq yenákámá kateko kéoyaqtababoqtaa ketáámá itáíq-itaiq umá yáqtorai-i-yataaqa kémayaunatae.

² Áánûqtuni íráqô-qtataakoma taíbaq uyátá-maqma wení kaayoné-yátáákókáráq mayaígáae téq kétune. maami-kááyáq-yátááqá Áánûqtugaraq ketáái uyátárain-naqa Îtu Káríqtoma yenákátí uyátá-maqma itaí-yátáápíké kíye.

³ Áánûqtuma wení aokaq-ákóqnááráké ketáámá weqtábá aokarîq umá mánatae túnnataama kétimiqtæe. áqnáabaqa wetábá wení itaí-yátááqá keqtáámá tímikaiqtaae. wemá keqtáá tááyaraitana wení arútái-qtataakoma keqtáámá wenôpaq yabitiráye. ⁴ mikkákémmá keqtáámá wení anómma timá aqoqnáá umákain-aimma tímikaiye. maami timá aqoqnáá umákain-ainapoma ketáái túgoni akaí-yátááqá waraíybá puí-yátááqá yínaqtaama ketáámá yubíqtuwe kónunatae. maami puí-yátááqá minnáe. Áánûqtunopakemma nékaq

mánoe. Áánûqtuma keqtáámá wení aokaq-ááikákékáráq tímikaiqtaae. ⁵ miráuma keráwáqá itáíq-itaiq kéeraq yaqtóráaro. keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátáákómá arutáina-yataakaq arúbainana arutáina-yataakoma itaí-yátáákáq arúbaaro. ⁶ ánibo keráwáqtí itaí-yátáákómá maan-ááikáq arúbaaro. minnâ keráwáqtí túgoma íráqô-tuyanamma mamá arutáiyana waraíno. mirá kéeq keráwáqá akoqnáá umá máaro. ánibo keráwáqá mirá kéeraq Áánûqtuqtabama aokarîq umá máaro. ⁷ mirá kéeraq Îtukaq itáíq-itaiq o-yúmá tirummá yímero. ánibo mirá kéeraq káqo-yugaraq tirummá yímero.

⁸ keráwáqá maami-qtátááqtábámá anóniq-anoniq umáe kéuiyanama ketáái uyátárai-naqa Îtu Káriqtoqtabagaraq keráwáqtí itaí-yátáákómá uyátá-maqma anóniq umá abarokáq íniye. minnáyababoaq keráwáqá káqo-yuma mamá íráqôniq kéumayikaiyana keráwáqtí íráqôn-aikoma arammá íma abarokáq íniye. ⁹ náawabi wemá mirá íma ínna-waigoma wemá miráuma aúramma karoparáin-nakoma nékaq wái-qtataaqa íma aónai-nakaa kíye. wemá Îtu Káriqtoma wení arunóbáqá tete umáraa wení kúmiq-yataaqa watuwáiqtabama awimmá kégamatuwaiye. ¹⁰ miráinaq ketibâqawaayuo, keráwáqtí íráqón-aainapo Áánûqtu áraimma keráwáqá tááyarena aúyaqmakainiq umá káqo-yuma yiráátinoqtaba maqmá aónaaraao. mirámô keráwáqá éqa aammá íma arábanoe. ¹¹ miráinaq Áánûqtuni watúq-watuq umá wái-marupaq keráwáqtí uínô-kanaama pááq ínana keráwáqá kanaaráq paá uínoe. mibáqá ketáái

uyátárai-naqa keqtáá mamá atóbamatikanin-naqa Îtu Káríqtoma kékabi-ye.

12 miráinaq kemá maami-qtátááqtábámá kerawáqá ókaraq timá taáqa yoránúne. kerawáqá áqa ítareq árain-aimma matáaqtaba kékyaqtoraamanibo

13 kemá maa-márábímmá máeqa kemá kerawáqá taáqa timá yoránáae téq túyánámmá kékitaune.

14 kemá itáunama maamin-námmá páágyakanaabimma mamá paábaq maránúne. maamin-námmá ketí túmiye. minnáyaba uyátárai-naqa Îtu Káríqtoma timá timikaiye. **15** miráuma kemá maami-qtátááqá wannaabí kágayaunama kemá púyônaqa kerawáqá íma tiwimmá kaaro.

16 ketáámá áqa kerawáqá Îtu Káríqtoqtaba wení aqoqnáyaba timá tímikaunatae. ketáámá kerawáqá timá-timeq wemá yauwéqma kumíniye. miráunama min-áímmá íma maniqá wáimanibo min-áíkómá áraimma pááq ínîn-aine. ketáámá kenamáárîq Îtuni anó-qtataaqa aónaraunatae. **17** ketáámá wemmá aónaunana tágama-yataakaraq yaagumá Áánûqtuma aboánôpake matáiy. ánibo aamá mú mikákáá yanaapáq tágama-yataapike kemá itáunana wemmá timá ámikaiye: “maamin-náqá kenamáa tikká-ketaanikoe. weqtábá timuqá kékaraune.” téna aagómá tiráiy. **18** ketáámá Áánûqtuqtaba aokaq-ánúráqá wetê mibáq yagaroqtamá máqe-uraunaytaa min-áágómá Áánûqtuni mårüpake timmá ítaraunatae. **19** maami-qtátááqá ketáámá káoneqtaa ítareqtaaboaqtaa Áánûqtuni amuné-wáyúkátí yáama naayóbáqá tirááqtabataa aqoqnáá umá itáíq-itaiq kékunatae. yeqtí yáayabama túyánámmá

ítáaro. minnáma miráuma ketáái kumayuq-márabí ómmá kamá tágainikaa kéye. Áánûqtuni amuné-wáyúkámá tiráan-aimma yorautíq-yorautíq kéyanawaqa iraqtairaqtama nokáápaq áwáarara kai-kíyókogaráq tirunóbáqá kamá táganiye.

20 ááqibo maannáma taákaq máráaro. Áánûqtuni amuné-wáyúkámá tiráan-aikon-aaimma Áánûqtuni agamatá-kánnáábí wáimma máqte-kayukama yenamáa íma kanaaráq itánoe. ímiye. **21** mikátáámá Áánûqtuni amuné-wáyúkámá tiráámma yeqtí yúyánápíkémá íma tirááne. ímibo Aokaq-Ágómá yemmá yíwáqnaa itata Áánûqtuni aúyánápíké tirááne. miráipoata máqte-kayukama yenamáa wenáaimma íma kanaaráq itánoe.

2

1 Áánûqtuni amuné-wáyúkátí kanaaráqá yaímma kaaqaari-ámúné-wáyúkágáráq máqe-uraane. móraiq umá kerawáqtí aúkáapimma kaaqaari-yíráatí-wáyúkámá yínoe. íma árai-kataama maméta yínoe. maamin-áínápó yemá kerawáqtí itáíq-itaiq umá yáqtorai-yataaqa yawarápanoqtaba maqmá aónanoe. anó-nakoma kaapaq-yátáq yerawáqá mayáníq uráiqtabama wemmá mamá aúyoqtawanoe. yemá mirá kéeta yemmá páátákáá yawarápaginiye. **2** miráimanibo taígani-kayukama yeqtí kebó-yátáákóní aammá waránoe. waayúkama kebó-yátááqátábóata yemá Ítuni árain-akoqtaba timá táíq ínoe. **3** mi-káyúkámá kerawáqtí móneqtaba kékikainataboata yeqtí yúyánápíké kaaqaari-áímmá tínoe. miráimanibo naayóbáqá

Áánûqtuma mirá-káyúkámá mamá yawááq-umayikaraipoana yemmá Áánûqtu yawarápaniye.

4 ítáaro. kaqtó-wayukagaraq Áánûqtunopake kúmiq-yataariq owana Áánûqtuma yemmá áitanobaq mamá iyúkaiye. mibáq yemá kumayupí ánná kúyikaitata mááe. yemá mibáq matúq-matuq kéiyawaataq yainaí-kánáámá kumíniye. **5** mi-káyúkámá naayóbáqá Nóaani kanaaráqá yegáráq Áánûqtuni yainaí-yátáápíkémmá íma yubíqtuweta kóuraane. ímbo waayúkama táíq umá máqe-uraawanaboana Áánûqtuma maa-márabímmá nonápó mamá yawááq-uraiye. maami-nómmá aúgipikemma paá Nóaagaraq abapaké kaayaqá wení aara iyápógaraq Áánûqtuma mamá atóbamayikaraine. Nóaama waayúkama Áánûqtuni watáama arutáinaiq ínôqtaba timá yímikaitababoana Áánûqtu wemmá mamá atóbamakaraine.

6 anó-maruqa Tótômabakaraq Komóraabakaraqa Áánûqtuma iranápó yawarápatukaine. waayúkati táí-aaiqtababoana wemá mirá-uraine. mirámô uráimma táí-aaimma tarôq o-káyúkáráqá nóninawabi abarokáq ínîqtaba awaaméqá wáena kényiraatiye.

7 mi-kánááráqá Áánûqtuma Arótimma mamá atóbamakaraine. Arótima íráqô-napoana waayúkama maami-káyáq-márúkáqá kebó-yátáárîq oqtábámá wemá ôriq umá arummá umáyíkaraine.

8 min-íráqón-náqá Arótima wemá mi-káyúkátí aúkáapimma máitana Áánûqtun-aurakaqa wení otaammá íma wáqe-uraimma mi-táí-wáyúkátí tawî-aaimma máqte-tupaama káonena kényitená wemá mamá aú-aiqa matáine. **9** miráimanibo

uyátárai-nakoma íráqô-kayukama yemma makáqma aónai-yataakoma yaútûraa kéumayikaitanama wemá mamá atóbamayikanqtaba kétaiye. wemá táí-wayukama yemmá táí-meyamma yímíqmé kieuwinana min-áwáátáqá yainaí-kánáámá yínîqtaba kétaiye. ¹⁰ áqnáabaqa wemá mi-káyúkámá táí-kebo-yataaqtaba yúránannámá káeta Áánûqtuni náápaaqtabama yeqtí yúyánápímmá téta “paá pááqya-qtataare” téta te-yúmá yemmá áqnáabaqa táí-meyamma yimíniye.

maami-kááqáárí-yíráátí-wáyúkámá íma ikatíqa éta yeqtí yúma múte kényauyoe. yemá tágama-yataaqa Áánûqtunopake máyáa-yuma yemmá anón-aimma téta agamá kautíybámá íma ikatíq kéoe. ¹¹ kaqtó-wayukama Áánûqtunopakemma yeqtí akoqnáágoma uyátá-maqma anómma kaaqaari-yíráátí-wáyúkáyábámá wáimanibo yemá uyátárai-nakon aúbáqá anón-aimma téta agamá kautínoqtaba kaqtó-wayukama uyátárai-nakoni akoqnáágoma mú mikákáá uyátá-maqma wáipoana wení kaqtó-wayukama yeqtí akoqnáágomma wenaúbáqá aráátiyaba ikatíq kéoe. ¹² maami-káyúkátí yáaikoma miráuma abááq-wáiwákóní yáaikoraa kétíye. yeqtí yúwaraikoni áaikoma minnáe. yáqtoketa kényikamoe. yemá íma ítáa-qtataaqtaba anón-aimma téta agamá kégautoe. ánibo yemá abááq-wáiwákóráá umá yemá yawarápaginoe. ¹³ yemá yeqtí táí-aaiqtabama yú-tíqa í-yátááqá mayánoe. yemá yeqtí yúgoni akaí-yátááqá kewareta yeqtí kebó-áímmá abarokáq tarôq kéoe. mi-káyúkámá yemá kaayaq-yóyáúkáráá máá-yuma keráwáqtê yagaroqtamá aáwaqa kénéqa keráwáqtí tigae-yátááqá yemá mamá

kétimewata keráwáqtí aáwakaqtabama táwî-aaimma óq-waayukama kéte. ¹⁴ yemá paá aaranaatê kúmiq-yataariq kéeta yemá yeqtí yúgoni akaí-yátááqá waránôqtabama aati-aatimá íma kanaaráq yimuqa yaráyiye. yemá aqnú-káyúkámá yemmá makátêwata yetê yagaroqtaréta yeqtí táíamma kewaraae. yemá aúyababa-araaq-wayukama máawana Áánûqtuma yemmá yawááq kéumayikaiye. ¹⁵ yemá arupú-amma yuwéta aammá arábaraee. Ibéeqa yemá Pótotorimma áanima kaaqaari-ámúné-náqá Péiraani aammá kewaraae. min-nákómá wemá otaammá kúyôqtabama móneqa mayéwaine. ¹⁶ minnáyabama Áánûqtuma wemmá aamá awáágúraiye. wemá oótiraa-kakomma waayúkati yáama ámitana mi-kákómá Péiraamma aa urápíké watáama timá ámikaine. ánibo Péiraamma timá ámínanawaq wení aíbôq-aaimma “yuwaíno” téna mi-kákómá timá ámitana tiráine. ¹⁷ miráimanibo maami-tái-wáyúkámá keráwáqtí aúkáapimma yeqtí aíbôq-aaimma íma kényuwaee. maiq-nómmá káqnáginikaa umá mirá kéoe. konnámá uwáá yoqmá móramara ínkáá umá yemá mirá kéoe. kumayupí maragómmá mémánóbáqá Áánûqtuma yeqtí márûqa yokaa kéumayikaiye. ¹⁸ yemá yeqtí táí-aaiqtabama anókaq ááyama téta yúma mamé uí-áímmá kéte. yemá náayuwabi táíamma paábaq yuwánéta maqmá aónaa-yuma yemá yúránánnámá aí-áímmá téta makáqma kénymonaae. ¹⁹ yemá yú awaatuqmá paá umáginon-aimma kêteemanibo kúmiq-yataakoni akoqnáágoni aménáápáqá ánnawayukaraa umá mááe. Ítáaro. móra-yataakoma waayúkagomma uyátena wení akoqnáágoni

aménáápáq yiwiqma yíkáimma mi-káyúkámá íma yú awaatuqmá paá kéumagoe. ímiye. yemá mi-qtátáákóní ánná-wayuka mááe. ²⁰ waayúkama ketááí uyátárai-naqa mamá atóbamatikanin-naqtaama Ítu Káríqtomma késtetaboata táwî-aaikoma yemmá yaútûma ikýiyikainabike yubíqtuweta kóiya-yuma móragaraq maami-táwí-ákómmá íma ayuwáiyana yemmá uyátaino. ²¹ mi-káyúkámá náayuwabi yemá Áánûqtuni arútáin-aqtaba íma ítáa-yuma yemmá uyátá-maqma taíbaq paru-yátáákómá kékimiye. yemá wení arútáin-aqtaba kétetamanibo wení aokaq wakúyikarain-aipikemma yinnaéema kéo-kayukayabama paru-yátááqá íyiminiye. ²² mi-kátáámá naayóbáqá tiráan-aimma yerawáqtábá wáiye. minnâ

“iyákómá yeqtí mûmá yauwéqma kékíye.
ánibo pógoma nommá pétuwetama
yauwéqmeta yobí kowammá wáékááq-waekaaq
kéoe.”
téna min-áímmá Áánûqtuni agamatá-kánnáábí
kétiye.

3

¹ ketí tikáin-aanabo, maaminnaáma ketí anaaékaq-aubae. maami-káyáq-áubánápómá arutáinaiq ínôqtaba kemá kerawáqá túyánámmá ítama arupú ígáae téq kétune. ánibo ketááí uyátárai-naqa ketáá mamá atóbamatikanin-naqa Ítu Káríqtoma wení timáyíkarai-kayukati yáanapo kerawákáq timá tímikain-aimma taákaq maraígáae téq kétune.
² missing?

³ áqnáabaqa maannáyaba taákaq máráaro. aqtó-kánááráqá yaímma-wayukama paá yeqtí yúgoni akaí-ááímmá waránoe. yemá keráwáqá aábé-aimma timá-tiketá ⁴ maará téta tínoe; “wemá ‘yauwéqma kumónúne’ téna aamá timá akoqnáá umákaimma íyabíyo? náakaraq máiyo? ketibotáámá áqa puyéquéta owana máqte-qtataakoma maramá pááq kéitana wáqe-uraimma móraiq umá wáiye.” téta yemá tínoe. ⁵ miráimanibo maami-káyúkámá naayóbáqá Áánûqtuma aamá kétitana maa-márámá pááq uráiqtabama yemá yaákaq ínôqtabama íma kékikaiye. nokáké maramá tarôq umáráitana maragómá nopíké utaráiyе. ⁶ naayóbáqá maramá tarôq umákaitana ayáqtáá-kanaama kóitana anaaékaqa Áánûqtuma nommá yúwáitana auténa maa-márámá yawááq-urena miráuma naayó-márágáráq wení táí-wayukagaraq yawarápatukaiye. ⁷ íbêqa Áánûqtuma wemá yainaí-kánáyábá awé kékive. wemá maa-márágáráq wíyôpakaraq wakúyikainata mikáq máiyana min-áwáátáqá yainaí-kánáámá pááq íniye. mi-kánááráqá wemá maa-márágáráq wíyôpakaraqa iranápó yawarápatuwainata táí-wayukama yemmá yainéna mamá yawarápamayikaníye.

⁸ títáin-aanabo, maannáyabama íma tiwimmá kaaro. ítáaro. móra-wagaagaraq taígani-karitimaatima (1,000) uyátárai-nakotema móraiq kékive. wetábámá taígani-karitimaatigaraq (1,000) móra-wagaagaraq móraiq kékive.

⁹ uyátárai-nakoma wení timá akoqnáá umákain-aiqtabama íma káwikaiye. yaímma-wayukama mirá téta yúyánámmá kéitaamanibo wemá íma káwikaiye.

ímibo wemá aú pukáipaq awé i-náqíye. áníbo wemá waayúkayaba yeqtí kúmiq-yataapike waeraígáae téna yiwé kíye. yemmá yawarápaiyabama íma kákaitanaboana Áánûqtuma yiwé kíye.

10 miráimanibo uyátárai-nakoni yainaí-kánáágómá miráuma moyán-nákáá umá “íma kumíniye” téq túyánámmá itáiyan-awaataq kumíniye. mi-kánááráqá wíyômma anókaq áama káayena panane umáginiye. aabaúgógáráq wiyókágáráq wíyôkogaraq iramá kamá káuma ánataginoe. maa-márágáráq máqte-qtataakaraq maa-márábí wáimma iramá kamá káuma ánataginoe.

11 keráwáqá itáiyana máqte-qtataakoma miráuma ánataginimma íbêqa keráwáqtí tâaikoma náaraq ínýô? Áánûqtuqtaba aokaq-wáyúkámá wenawíkaq máqte-qtataariq oníq umá keráwáqá mirá-oro. **12** keráwáqá mi-kánááyábá awé kíeqa mi-kánááyábá kumíkáae téraq keráwáqtí mayaígómmá mirá-oro. mi-kánááráq wíyômma iramá kamá káuma ánataginana aabaúgógáráq wiyókogaraq wiyókágáráq iramá kamá yaeq-yaeq umáginoe. **13** miráimanibo “aúge-kiyokaraq aúge-maragaraq wániye” téna Áánûqtuma keqtáámá timá akoqnáá umátíkaraiqtaae. mibáqá máqte-qtataakaraq máqte-kayukagaraqa Áánûqtun-aurakaqa kateko umá mánoe.

14 ketí aanábó-wáyúkáo, keráwáqá mi-kánáámá awé kíeqa móra-mora-yuma kaayoné-yátáápi máero. Áánûqtumma ôriq umá timuqá marakaíyábá maqmá aónaaro. kúmiq-yataariq í éq otaammá íkuinoqtabama maqmá aónaaro. **15** taákaq måráaro. ketááí uyátárai-nakoma keráwáqá mamá

atóbamatikaniqtaba kákaitana wemá aú púkáipaq awé kéye. ketáái tíkái-tibaqawaaraa-naqa Póroma maaminnáyabama keráwáqtôpaq Áánûqtuni itaí-yátáápíkémmá áqa agamá tímikaiye. ¹⁶ Póroma wení máqten-aubabimma uyátárai-nakoni yauwéqma kumínî-kanayaba kágayaiye. yaímma-yataaqa agatái-waigoma ítama tágaiyabama íma oyaaq kéye. yaímma-aama íma ítáa-kayukama yemá Ítukaq itáíq-itaiq íyábámá íma akoqnáá kéeta wenáagomma wâeqma kaaqaari kéte. káqon-aikaraq Áánûqtuni watáama agamatá-kánnáábímmá kaaqaari tiráae. mirá kéeta yemá yanamááriq yeqtí yúraqa yawarápai-yataaqa mamakááe.

¹⁷ ketí aanábó-wáyúkáo, keráwáqá áqa minnáyaba kéitaae. miráinaqa atéráaro. Áánûqtuma keráwáqá abaúmma ánûqa yamátikai-qtataapikemma káqo-kayukama íma iyuwáiyatawaq yemá yeqtí otaakáráq íarutainiq íya-qtataaqnapoma keráwáqá íyabitero. ¹⁸ ímibo uyátárai-naqa Ítu Káriqtoni íráqô-qtataakoqtabagaraq itaí-yátááqtábágáráq ítame uíq uiq oro.

wekáqá tágama-yataaqa íbêqa aati-aatimá wáimma watúq-watuq umá wániye. miráuma waíno. kemá Pítaae.

**aúgen-anona-anon-aimma
Genesis 12-22 and The New Testament in the Usarufa
Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela hap Buk Stat long
tokples Usarufa**

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Usarufa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

0cfecb85-a1ae-5e2f-a3f0-4c221d1d6c84